

DEN NORSKE KIRKE

Bjergvin biskop

Det Kongelige Kultur- og kirke departementet
Pb. 8030 Dep.
0030 OSLO

dek-18

Kultur- og kirke dep. KI	
Saksnr. 200603145	Dato 29.09.06
Kode Ki-544	Beh.....

Dato: 28.09.2006

Vår ref: 06/267-4 AARH

Deres ref: 2006/03145 KIA TBFI

Forslag til endringer i tjenesteordning for biskoper - høring

Jeg viser til Kirke departementets brev av 16.05.06, der en ber om biskopenes vurdering av forslag til endringer i tjenesteordning for biskoper.

Så langt jeg kan forstå, er dette en god oppdatering og justering av den ordning som nå gjelder. Svært mye handler om delegering. Her har departementet valgt å skrive inn når det er adgang til delegasjon. Det motsatte måtte være at en gjorde greie for de myndighetsområdene der en ville sperre for delegering. Jeg tror departementets innsteg er det beste.

Men jeg ber departementet om å vurdere om en i tjenesteordningen uttrykkelig skal skrive at biskopen er arbeidsgiver for prestene. Da er mandatet tydeliggjort for alle.

En viss usikkerhet vil kunne melde seg i enkeltparagrafer. Et eksempel er § 4, der biskopen kan delegerer den myndighet som i liturgiens bestemmelser er tillagt biskopen. Departementet gjør i sine merknader oppmerksom på at her kan en måtte holde igjen myndigheten hos biskopen på noen områder. Men det er ikke gjort greie for på hvilke områder, det vil da bli overlatt til den enkelte biskops skjønn.

Liturgi er dogmatikk i praksis. Det er derfor bispemøtet skal klarere endringer i gudstjenestebøkene. Jeg vil anta at biskopenes adgang til å godkjenne prøveordninger ikke bør delegeres. Annerledes med aktuelle liturgiske grep som forholder seg til enkeltdager eller begivenheter, her er det nettopp prostens som kan sørge for smidig forvaltning av ordningene. I alle fall er det viktig at biskopen gir rammebestemmelsene, slik at vi ikke får uforståelig forskjellighet fra prosti til prosti.

Til de enkelte paragrafer har jeg følgende merknader:

Til § 1: Det er positivt og nødvendig at biskopens "bindende pålegg" fortsatt skal gjelde alle tilsattes tjenesteutøvelse, ikke bare de vigslede medarbeiderne.

Til § 5: Her er første ledd unntatt fra delegering. Jeg vurderer det slik at heller ikke andre ledd bør kunne delegeres. Kommer det klager på bruk og utlån av kirkene, da er det gjerne prinsipper som brytes mot hverandre. Eksempler vi har hatt har vært om antroposofene eller Levende Ord eller Humanetisk forbund skulle få bruke kirkehuset til seremonier. Eller om kjente kunstnere skulle få ha nokså profane eller provoserende program i kirken. Her må avgjørelsen ha sin basis i biskopens tilsyn, og det er god nok

grunn til å sperre for delegasjon. I tillegg er det i slike saker gjerne stor støy i media. Det er rimelig at biskopen, som har det endelige ansvaret, også tar støyt.

Til § 6: Jeg kan ikke forstå hvordan føringen av kallsboken kan delegeres. Slik boken er ført i Bjørgvin, inneholder den nokså lange og substansielt viktige refleksjoner fra avtroppende biskop. Skal denne tradisjonen videreføres, er kallsboken et svært personlig dokument.

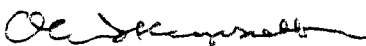
Til § 8: Termen "vigslet biskop" er pregnant. I dette uttrykket skal etter bispemøtets ønske også avgåtte biskoper inkluderes. Dette er nytt i vår kirke og forutsetter at biskopene tar med seg en myndighet som andre prester ikke har, også etter at de er sluttet i tjenesten. Det bør overveies om en slik nyetablering av rettspraksis burde tydeliggjøres.

Paragrafen omhandler også muligheten for personer som er vigslet til prest i et annet kirkesamfunn til å gjøre tjeneste i vår kirke. Det er bra. Men det er et hull i regelverket som en bør tenke igjennom nettopp her. Ved tre høve har jeg opplevd at prester fra Den Evangelisk Lutherske Frikirke har meldt seg inn i vår kirke, og så ønsker å gjøre tjeneste som prester. De kan helt klart ikke få fast ansettelse, hvis de ikke har foreskrevne utdannelse. Men i dette tilfellet er jo heller ikke vedkommende lenger prest! Han eller hun har meldt seg ut av Frikirken, og har nødvendigvis da mistet presterettighetene der. Hos oss er de heller ikke prester. Følgelig er de som lekfolk å rekne, og må, dersom de skal gjøre tjeneste, fungere på biskopens fullmakter. Men så er de altså likevel ordinert. Skulle de ha en utdannelse som den vi krever for prestatjeneste, ville vi ikke ordinere dem om igjen. Samtidig er de altså lekfolk. Her er noe vi må finne ut av!

Til § 10, første ledd: Ja, her må det i høy grad være anledning til delegasjon! Men også om biskopen delegerer til prosten, blir dette en kraftig innstramming av nåværende praksis. Skal en prest etter dette forrette i sin mors gravferd, eller en tidligere konfirmants bryllup, så er det ikke lenger soknepresten som gir fullmakt, men prosten. Dette blir tungrodd!

Til § 10, annet ledd: Her er jeg uenig når forslaget i § 14 åpner for delegasjon. Vi er i høy grad under press når det gjelder fullmaktsordningen vår. Våre venner i Porvoo-fellesskapet kan vanskelig forsone seg med ordningen. Men også uavhengig av dette økumeniske hensynet: Dette er en fullmakt som helt klart springer ut av biskopens tilsyn. Lekfolket gjør tjeneste på biskopens fullmakter og i et omfang som begrenses av den nødvendighet det er at Guds Ord og sakramentene er tilgjengelige i menighetene. Her vil biskop en måtte ta vurderingene, også, og ikke minst, av kandidatenes skikkethet.

Med vennlig hilsen



Ole D. Hagesæther
biskop

